
Soraset Oy:n lupahakemus maa-aineksen ottamista, kiven louhintaa ja murskausta varten

Tytk 17.12.2024 § 94
139/11.01.00.04/2024

Asian vireilletulo ja käsittelyperuste

Soraset Oy on 16.9.2024 saapuneella hakemuksella pannut vireille maa-aineksen ottamista, kiven louhintaa ja murskausta koskevan lupa-asian Kokemäen kaupungin Kakkulaisten kylässä sijaitsevalla tilalla Soralisä 271-413-4-74. Samalla haetaan lupaa aloittaa toiminta ennen päätöksen lainvoimaisuutta. Maa-ainesten ottamista koskeva lupahakemus ja samaa hanketta koskeva ympäristölupahakemus käsitellään maa-aineslain 4 a §:n mukaisesti yhdessä ja ratkaistaan samalla päätöksellä Kokemäen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisessa, joka on tekninen- ja ympäristölautakunta.

Maa-aineksen ottamishanke ja alueen kaavatilanne

Soraset Oy:n omistaman maa-aineksen ottamiskiinteistön pinta-ala on 5,7 hehtaaria, josta ottamisalueeksi suunnitellaan käytettävän 4,8 hehtaarin pinta-alaa. Maa-ainesten ottamissuunnitelman mukaan kymmenen vuoden aikana otettava maa-aineksen kokonais määrä on 72 000 m³. Ympäristölupahakemuksen mukaan kiven louhintaa ja murskausta tehdään siirrettävällä kalustolla jaksoittain noin 1-2 kuukautta vuodessa arkisin kello 6-22. Toimintaan liittyvää liikennöintiä voidaan lupahakemuksen mukaan tehdä päivittäin klo 6-22.

Suunnitellulla maa-ainesten ottoalueella ei ole Kokemäen kaupungin laatimaa yleiskaavaa tai asemakaavaa. Alue sijaitsee Kynsikankaan vedenhankintakäyttöön soveltuvalla 2-luokan pohjavesialueella ja Satakunnan maakuntakaavassa ottamisalueella on pohjavesialueen aluerajaus (pv). Kiinteistöltä sekä sitä ympäröiviltä alueilta on otettu maa-aineksia vuosikymmenten ajan. Aikaisempi kiinteistöllä ollut maa-aineksen ottolupa on päättynyt 28.2.2024.

Lupahakemuksen käsittely

Hakemuksesta on kuulutettu Kokemäen kaupungin verkkosivulla 17.9. - 18.10.2024. Hakemuksesta on tiedotettu erikseen ottamisalueeseen rajoittuvien kiinteistöjen omistajille. Maa-aineslain 7§:n mukaisesti hakemuksesta pyydettiin ELY-keskuksen lausunto, koska pohjavesialueelle sijoittuvalla maa-aineksen ottohankkeella on merkitystä vesiensuojelun kannalta. Ympäristönsuojelulain 42§:n mukaisesti hakemuksesta pyydettiin lausunto terveydensuojeluviranomaiselta.

Kuulutusaikana hakemuksesta ei tehty kirjallisia muistutuksia tai huomautuksia. Terveydensuojeluviranomainen ilmoitti, ettei anna lausuntoa asiasta. Varsinais-Suomen ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat – vastuualue antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Soraset Antti Salmela Oy hakee yhteiskäsittelylupaa kalliokiviaineksen, soran ja hiekan ottamiseen sekä kallion louhintaan ja kiviaineksen murskaamiseen tilalle Soralisä 271-413-4-74. Alueen edellinen maa-aineslupa on päättynyt 28.02.2024. Alueella on toistaiseksi voimassa ympäristölupa.

Suunnitellun ottamisalueen pinta-ala on noin 5 hehtaaria. Alue on jo suurimmaksi osaksi louhittu ja kaivettu kiviaineksista. Louhittavaa aluetta on jäljellä noin 0,7 hehtaaria ja kaivettavaa aluetta noin 0,4 hehtaaria. Otettavan kalliokiviaineksen määrä on noin 65 000 km³tr ja soran ja hiekan määrä on noin 7 000 km³tr. Suunniteltu ottamisaika on 10 vuotta.

Pohjavesialue

Ottamisalue sijaitsee Kynsikankaan vedenhankintaan soveltuvalla (luokka 2) pohjavesialueella. Maaperän kerrospaksuudet pohjavesialueella vaihtelevat 4–9 metrin välillä. Maa-ainekset ovat pääasiassa hiekka- ja sorapitoisia. Kallio ulottuu paikoitellen lähelle maanpintaa, minkä vuoksi kerrospaksuuksien paikalliset vaihtelut ovat suuria. Rungas maa-ainestenotto on vähentänyt pohjavettä suojaavia maakerroksia.

Hakemuksen mukaan suunnittelualueella sijaitsee pohjaveden havaintoputki. ELY-keskuksella toimitettujen pinnankorkeuksien perusteella pohjaveden pinnantaso putkessa on vuonna 2020 ollut korkeimmillaan tasolla +47,35 (N2000). ELY-keskukselle ei ole toimitettu veden laatutietoja.

Pohjavesien suojelun ja kiviaineshuollon yhteensovittamishankkeen (POSKI) Satakunnan loppuraportissa Kynsikankaan pohjavesialue on luokiteltu maa-ainesten ottoon soveltumattomaksi alueeksi. Luokitus perustuu suojeluarvojen perusteella tehtyyn koko pohjavesialuetta koskevaan yleispiirteiseen arvioon. Ottamisalueen länsireunan kallioalue on em. hankkeessa luokiteltu osittain maa-ainesten ottoon soveltuvaksi alueeksi.

Kaavoitus ja luonnonolosuhteet

Satakunnan maakuntakaavassa suunniteltua ottamisaluetta koskee pohjavesialueen (pv) merkintä. Käytävissä olevien tietojen perusteella ottamisalueella tai sen läheisyydessä ei ole erityisiä luonnon- tai maisemansuojelullisia arvoja eikä sen lähialueelta ole löytynyt muinaisjäännöksiä. Ottamisalue rajoittuu etelä- ja kaakkoissivuilta metsäalueisiin, muutoin aluetta ympäröivät maa-ainesten ottamisalueet.

Lausunto

Varsinais-Suomen ELY-keskuksen Ympäristö- ja luonnonvarat -vastuualue katsoo, että luvan myöntämiselle ei ole estettä vesien-, luonnon- ja maisemansuojelun kannalta. Maa-ainesten ottaminen ja murskaus luokitellulla pohjavesialueella aiheuttavat kuitenkin riskin pohjaveden laadulle ja määrälle, mikä on huomioitava lupaharkinnan ja ottamistoiminnan toteutuksen yhteydessä. Suuren päästöriskin sisältävät toiminnot, kuten polttoaineiden varastointi, käsittely ja koneiden tankkaukset tulisi ensisijaisesti osoittaa pohjavesialueen ulkopuolelle. Toiminnan yhteydessä on varmistuttava siitä, ettei edes vahinkotilanteessa maaperään tai pohjaveteen pääse haitallisia aineita. Ottamistoiminnan vaikutuksia pohjaveteen on tarkkailtava.

Hakemuksessa olevien leikkauspiirrosten mukaan alueella on tarkoitus täyttää ylisyviksi kaivettuja alueita. Ottamissuunnitelmassa ei kuitenkaan ole tarkempaa kuvausta täyttötoiminnasta. ELY-keskus katsoo, että täytöt tulee tehdä ennen ottamistoiminnan jatkamista. Ylisyviksi kaivetut alueet tulee täyttää alueelta kaivetulla hiekalla ja soralla.

Lisäksi lupaharkinnan yhteydessä tulee huomioida ainakin seuraavaa:

Pohjaveden suojelu

Luvan saajan tulee tarkkailla ottamisalueen pohjaveden korkeutta ja laatua. Pohjaveden pinnan taso tulee mitata kolmen kuukauden välein (helmi-, touko-, elo- ja marraskuussa) alueella sijaitsevasta havaintoputkesta. Tarkkailun avulla on varmistuttava siitä, että pohjaveden pinnan päälle jää vähintään neljän metrin paksuinen suojakerros maa-ainesta. Alinta ottotasoa on tarvittaessa nostettava.

Pohjaveden laatu alueella tulee tutkia kerran vuodessa. Vedestä tulee analysoida lämpötila, haju, sameus, väri, pH, happi, KMnO₄-luku, hiilidioksidi, sähkönjohtavuus, rauta, mangaani, sulfaatti, typpiyhdisteet, kloridi, kovuus, alkaliniteetti, polttoainehiilivedyt, mineraaliöljyt sekä koliformiset- ja E. coli -bakteerit. Näytteenotossa tulee käyttää sertifioitua ulkopuolista näytteenottajaa.

Seurantaraportti vesientarkkailutuloksista on toimitettava Kokemäen kaupungin valvontaviranomaiselle ja Varsinais-Suomen ELY-keskuksen ympäristö- ja luonnonvarat -vastuualueelle (kirjaamo.varsinais-suomi@ely-keskus.fi) vuosittain sekä sähköisesti ympäristöhallinnon pohjavesitietojärjestelmään. Toiminnanharjoittajan tulee sopia sähköisestä tiedonsiirrosta vesinäytteitä analysoivan laboratorion kanssa. Ensimmäisellä kerralla tarkkailutuloksien mukaan tulee toimittaa tarkkailtavan pohjavesiputken putkikortti, josta näkyy koordinaattien lisäksi myös putken siivilän pituus ja asennuspäivä.

Ottamisalueella ei tule säilyttää öljytuotteita eikä huoltaa tai tankata koneita tai säilyttää koneita tai laitteita ilman asianmukaisia suojausrakenteita. Luvassa tulee antaa määräykset koskien polttoainesäiliöiden, murskan, seulan ja tankkausalueen suojauksia ja suojausrakenteita. Mahdollisista öljyvahingoista on ilmoitettava välittömästi viranomaisille.

Alueen maisemointi

Ottamisalueen yhdistäminen viereisiin ottamisalueisiin edellyttää, että myös viereisillä kiinteistöillä on voimassa olevat maa-aineluvat. Ottamisalueen luiskiin tai pohjalle ei saa haudata orgaanista ainesta sisältävää materiaalia.

Vieraslajien torjunnasta on huolehdittava. Toiminnanharjoittajalla tulee huolehtia, ettei ottamisalueelle leviä toiminnan seurauksena haitallisia vieraslajeja. Tarvittaessa vieraslajien torjuntatoimenpiteet tulee tehdä mekaanisesti, torjunnassa ei tule käyttää torjunta-aineita.

Lisäksi ELY-keskus suosittelee, että maisemoinnissa pyritään huomioimaan luonnon monimuotoisuus esim. kasvivalintojen suhteen sekä suunnitteleamalla tai toteuttamalla alueelle erilaisia elinympäristöjä, kuten paahderinteitä.

Lupapäätöksestä ilmoittaminen

Lupapäätöksestä on viivytyksettä ilmoitettava MAL 19 §:n edellyttämällä tavalla. Ilmoitukseen on liitettävä kaikki ne päätökseen liittyvät asiakirjat (myös täydennetyt), jota MAL 20 §:n mukaisen muutoksenhakumahdollisuuden mahdollinen käyttö asiassa edellyttää. Lisäksi Varsinais-Suomen ELY-keskus pyytää lupaviranomaista lähettämään ottamislupaa koskevat tiedot sähköisellä lupapäätöslomakkeella, joka löytyy osoitteesta:

Ainakin ottamissuunnitelman nykytilanteen ja lopputilanteen kartat suositellaan skannattaviksi lomakkeen liitetiedostoksi. Lomakkeen huolellinen täyttäminen on tärkeää, koska sähköisen tiedonsiirron kautta valtakunnallista maa-ainesluparekisteriä hyödynnetään mm. paikkatietoaineistoissa (koordinaattitiedot), maa-ainesluvan haltijoiden vuosittaisten ilmoituspyyntöjen lähettämässä sekä myös kuntien lupa- ja valvontaviranomaisen apuvälineenä.

Luvan hakija toimitti lupahakemuksen täydennykseksi kaksi leikkauskuvaa, joissa tarkennettiin maisemointiin liittyviä täyttöjä ja toimenpiteitä maa-aineksen ottoalueen luiskissa ja alueen pohjalla. Muilta osin luvan hakijalla ei ollut tarve antaa vastinetta hakemuksesta annettuun ELY-keskuksen lausuntoon.

Lisätietoja antaa

Ympäristöasiantuntija Kari Ylikoski, puh. 044 747 5885

Esittelijä

Teknisen johtajan sijainen Jari Ruponen

Päätösehdotus

Kokemäen tekninen- ja ympäristölautakunta myöntää Soraset Oy:lle maa-ainelain 4 §:n mukaisen luvan ottaa maa-ainesta Kokemäen kaupungin Kakkulaisten kylän kiinteistöllä Soralisä 271-413-4-74. Samalla päätöksellä lautakunta myöntää samaa hakijaa, hanketta ja kiinteistöä koskevan ympäristönsuojelulain 27 §:n mukaisen luvan maa-aineksen murskaukseen.

(MAL 4 §: Maa-ainesten ottamiseen on saatava lupa. MAL 6 §: Lupa on myönnettävä, jos asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty eikä ottaminen tai sen järjestely ole ristiriidassa lain 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. YSL 27 §: Vähintään 50 päivää kestäväan kivenlouhintaan tarvitaan ympäristölupa. YSL 48 ja 49 §: Lupa on myönnettävä, jos hakumenettelyssä on tuotu esille riittävät perusteet lupaharkinnalle ja sen pohjalta on todettu olevan edellytykset luvan myöntämiselle. MAL 4 a §: Maa-ainesten ottamista koskeva lupahakemus ja samaa hanketta koskeva ympäristölupahakemus käsitellään yhdessä ja ratkaistaan samalla päätöksellä kunnan ympäristönsuojeluviranomaisessa. Yhteiskäsittelyssä noudatetaan ympäristönsuojelulain mukaisia lupamenettelysäännöksiä.)

Soraset Oy:n maa-aines- ja ympäristölupaan liitetään seuraavat lupamääräykset:

(MAL 11 §: Ainesten ottamista koskevaan lupaan on liitettävä määräykset siitä, mitä hakijan on noudatettava hankkeesta aiheutuvien haittojen välttämiseksi tai rajoittamiseksi. YSL 52 §: Ympäristöluvassa on annettava tarpeelliset määräykset pilaantumisen ehkäisemiseksi ja haittojen vähentämiseksi.)

1. Mikäli näissä lupamääräyksissä ei toisin mainita, maa-ainesten ottamisessa ja murskauksessa noudatetaan lupahakemuksen liitteenä olevaa maa-aineksen ottosuunnitelman ja ympäristöluvan selostusta.

2. Lupa on voimassa 31.12.2034 saakka.

3. Ennen tämän luvan mukaista maa-ainesten ottamista ja murskausta:

Luvan saaja merkitsee maastoon ottamisalueen ja sen korkeusasemat

selvästi havaittavalla tavalla.

Luvan saaja toimittaa Kokemäen kaupungille maa-aineslain 12 §:n mukaisen 30 000 euron vakuuden, joka on voimassa 31.12.2035 saakka.

4. Maa-ainesten ottamisalue sijaitsee Kynsikankaan vedenhankintakäyttöön soveltuvalla 2-luokan pohjavesialueella. Tämän vuoksi ottamistoiminnassa noudatetaan erityistä huolellisuutta ja ottosuunnitelman mukaisia työmaajärjestelyjä siten, ettei ympäristölle haitallisia aineita pääse maaperään eikä pinta- tai pohjaveteen. Mahdollisista öljyvahingoista ilmoitetaan välittömästi viranomaisille.

Koneiden ja laitteiden huolto- ja säilytyspaikat suojataan asianmukaisesti. Murskaimen tankkauksessa pidetään aina käsillä riittävä määrä imeytysainetta. Maa-aineksen ottamisalueella ei varastoida öljytuotteita.

Aikaisemman maa-aineksen oton yhteydessä on joiltakin kohdin kaivettu maa-aineksia syvemmältä, mitä tämän luvan mukainen alin ottotaso sallii. Kun tämän luvan mukainen maa-aineksenotto aloitetaan, täytetään nämä kohdat maa-aineksen ottamisen alueella luvan sallimaan alimpaan ottotasoon alueelta kaivettavalla hiekalla ja soralla.

Pintamaiden ja kantojen varastointi tehdään luonnontilaisella alueella, jossa on pohjavettä suojaava pintamaakerros. Ottamisalueen luiskiin tai pohjalle ei saa haudata orgaanista ainesta sisältävää materiaalia. Pintamaata poistetaan vaiheittain ottamisen edetessä mahdollisimman vähän kerrallaan.

Ottamisalueella pohjaveden pinnan taso mitataan kolmen kuukauden välein; helmi-, touko-, elo- ja marraskuussa. Tarkkailun avulla varmistutaan, että ylimmän havaitun pohjavedenpinnan päälle jää vähintään neljän metrin paksuinen suojakerros maa-ainesta. Alinta ottotasoa nostetaan, mikäli tarkkailun tulokset sitä edellyttävät.

Pohjaveden laatu määritetään kerran vuodessa alueelle asennetusta havaintoputkesta. Pohjavesinäytteen ottamisessa ja analysoinnissa käytetään sertifioitua näytteenottajaa. Vedestä analysoidaan lämpötila, haju, sameus, väri, pH, happi, KMnO₄-luku, hiilidioksidi, sähkönjohtavuus, rauta, mangaani, sulfaatti, typpiyhdisteet, kloridi, kovuus, alkaliniteetti, polttoainehiilivedyt, mineraaliöljyt sekä koliformiset ja E. coli bakteerit.

Tarkkailutulokset toimitetaan vuosittain helmikuun loppuun mennessä sähköisesti Kokemäen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle ja Varsinais-Suomen Ely-keskukselle, kirjaamo.varsinais-suomi@ely-keskus.fi sekä sähköisenä siirtotiedostona ELY-keskuksen pohjavesitietojärjestelmään. Toiminnanharjoittaja sopii sähköisestä tiedonsiirrosta pohjavesinäytteen analysoivan laboratorion kanssa. Ensimmäisellä tarkkailukerralla tuloksien mukana toimitetaan tarkkailtavan pohjavesiputken putkikortti, josta näkyy koordinaattien lisäksi myös putken siivilän pituus ja asennuspäivä.

5. Alueen maisemointi toteutetaan kokonaan jo maa-ainesluvan voimassaoloaikana. Luiskat maisemoidaan välittömästi, kun se on ottamisen kannalta mahdollista ja tarkoituksenmukaista siten, että ottamisalueen keskimääräinen luiskakaltevuus on loivempi kuin 1:3.

Jos alueelle tuodaan maisemointia varten maa-aineksia muualta, niin niiden käytöstä esitetään tarkempi suunnitelma valvontaviranomaiselle ennen

hyödyntämistä. Suunnitelmassa esitetään maisemointiin tarvittavan maa-aineksen määrä, laatu ja mistä se on peräisin. Muualta tuotavia maa-aineksia käytetään vain maisemointiin tarvittava määrä. Ottamisalueen yhdistäminen viereisten kiinteistöjen maa-aineksen ottamisalueisiin edellyttää, että myös näillä viereisillä alueilla on voimassa olevat maa-aineksen ottoluvat.

Maa-aineksen ottaja huolehtii, ettei ottamisalueelle leviä toiminnan seurauksena haitallisia vieraslajeja. Vieraslajien torjuntatoimenpiteet tehdään tarvittaessa mekaanisesti, torjunnassa ei saa käyttää torjunta-aineita. Maisemoinnissa pyritään huomioimaan luonnon monimuotoisuus esimerkiksi kasvivalinnoilla sekä toteuttamalla alueelle erilaisia elinympäristöjä, kuten paahderinteitä.

6. Luvan saaja ilmoittaa vuosittain ottamiensa maa-ainesten määrän ja laadun Kokemäen ympäristönsuojeluviranomaiselle seuraavan vuoden tammikuun loppuun mennessä maa-aineslain 23 a §:n ja maa-ainesasetuksen 9 §:n mukaisesti.

7. Kun maa-ainesten ottaminen päättyy tai luvan voimassaoloaika on kulunut umpeen, maa-ainesten ottoalueella tehdään lopputarkastus maa-ainesasetuksen 7 §:n mukaisesti.

8. Tämän luvan mukainen toiminta voidaan aloittaa muutoksenhausta huolimatta lupapäätöstä noudattaen.

(YSL 199 §: Lupaviranomainen voi perustellusta syystä ja edellyttäen, ettei täytäntöönpano tee muutoksenhakua hyödyttömäksi, luvan hakijan pyynnöstä lupapäätöksessä määrätä, että toiminta voidaan muutoksenhausta huolimatta aloittaa lupapäätöstä noudattaen, jos hakija asettaa hyväksyttävän vakuuden ympäristön saattamiseksi ennalleen lupapäätöksen kumoamisen tai lupamääräyksen muuttamisen varalle. MAL 21 §: Toiminta voidaan muutoksenhausta huolimatta aloittaa lupapäätöstä noudattaen, jos hakija asettaa hyväksyttävän vakuuden niiden haittojen, vahinkojen ja kustannusten korvaamisesta, jotka päätöksen kumoaminen tai luvan muuttaminen voi aiheuttaa.)

9. Luvan saaja suorittaa Kokemäen kaupungille ympäristölautakunnan 9.12.2015 hyväksymän taksan mukaiset maksut maa-aineksen ottamissuunnitelman tarkastamisesta ja käsittelystä:

- tarkastaminen,	1 622 €
- kuuden naapurin kuuleminen,	120 €
- vakuuden hyväksyminen,	80 €
- toiminnan aloittaminen ennen lainvoimaa,	200 €
maksut yhteensä:	2 022 €

Päätöksen antaminen ja muutoksenhaku

Tämä lupapäätös annetaan ympäristönsuojelulain 85 §:n mukaisesti tiedoksi julkisella kuulutuksella. Päätökseen saa hakea ympäristönsuojelulain 190 §:n mukaisesti muutosta valittamalla siitä Vaasan hallinto-oikeuteen 37 päivän kuluessa päätöksen tiedoksiantopäivästä. Päätökseen liitetään valitus-osoitus.

Päätös

Lautakunta hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.